

Mauri Kuokkanen

Korkeimman suojassa ja Kaikkivaltiaan varjossa

Mauri Kuokkanen

Korkeimman suojassa ja Kaikkivaltiaan varjossa

© 2019 Mauri Kuokkanen

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi.

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-20370

Korkeimman suojassa ja Kaikkivaltiaan varjossa

Kirjan teksti **Mauri Kuokkanen**

Oikoluku **Marjatta Riihimaa**

Kuvien käsittely **Valeri Riihimaa**

Aineiston taitto, kuvien digitointi ja kannen suunnittelu **Missio Satakunta ry**

Kirjan kuvat **Mauri ja Marjatta Kuokkasen** kuva-albumit

Lämpimät kiitokset yllä mainituille henkilöille käsikirjoituksen painokuntoon saattamisesta.

Kokemäellä 20.12.2019

Mauri Kuokkanen

Lukijalle

Jo monia vuosia on ollut mielessäni ajatus kirjoittaa muistiin tapahtumia elämästäni. Vuosia on kertynyt jo melkoinen määrä ja siksi usein muistelen niiden monivaiheista kirjoa. Ikääntyville ihmisille menneiden muisteleminen lienee tavallista vaikka nykyään melko nuoretkin henkilöt kirjoittavat elämäkertojansa. Useissa tapauksissa joku toinen henkilö kirjoittaa sen heistä. Vuosien saatossa jotkut ovat pyytäneet saada kirjoittaa kirjan elämästäni, mutta olen sen aina torjunut sanoen, että siitä puuttuu vielä ehkä joitakin sivuja. Toiset ovat kehottaneet minua itseäni kirjoittamaan siitä mitä elämäni on sisältynyt. Päätöksenteko tämän aloittamisesta ei ole ollut helppo, ja tuskin se on tästä eteenpäinkään? Rohkenen kaikesta huolimatta aloittaa tämän tietämättä, miten tästä selviydyn.

Tässä vaiheessa annan kiitoset ja tunnustuksen vaimolleni Marjatalle siitä, että hän on luvannut antaa tukensa tähän. Olenhan suurimman osan elämäni elänyt yhdessä hänen kanssaan. Lähdän siitä ajatuksesta, että kertomani asiat kiinnostavat ainakin rakkaita perheenjäseniäni, ehkä muitakin. Heidän ja monien

muiden rohkaisevat kehotukset kirjoittamiseen ovat antaneet minulle uskallusta siihen, että olen ylipäättään saanut tämän alkuun. Tämän toteuttaminen vaatii päiväkirjojen tutkimista vuodesta 1965 alkaen, joka oli vanhin löytämäni päiväkirja. Lisäksi kirjeenvaihdot, valokuvat sekä kaikkea sitä mitä tarvitaan tässä projektissa. Lisäksi on ymmärrettävä käytettävissä oleva aika ja tarvittava fiilis. Käsittelen pitkin matkaa asioita, jotka ovat aiheuttaneet pohdiskelua omalla kohdallani. Toisin sanoen minkälaisten muutosten keskellä elämme sekä hieman arvailuja niiden seuraamuksista. Elämäni aikana on tapahtunut paljon asioita, joista nykypolvet eivät ole paljoakaan tietoisia. Se on tavallaan peruutuspeiliin katselemista, vaikei peruutusmahdollisuutta ole, koska siihen tarvittavaa vaihdetta ei ole olemassa. Teen tämän nöyryn mielin rukoillen sitä, että tämän kirjan sanoman kautta joku saisi rohkaisua ja voimaa omaan elämäänsä. Kaikkein parasta olisi, jos joku lukijoista löytäisi tien Vapahtajan tuntemiseen. Näitä mietteitä on tullut aina lisääntyvässä määrin, joten eipä kai tässä muu auta kuin alkaa työhön.

Ensimmäinen evakkomatka

Ensimmäiset selkeät muistoni liittyvät välirauhan aikaan. Asuimme Mäntyharjulla ja olin noin kuusivuotias. Erityisesti jäi mieleeni se, kun seisoiimme avatun haudan äärellä, johon laskettiin rintamalla kaatunut ystäväperheen isä. Mustiin pukeutunut sotaleski ja saattoväki tekivät vaikutuksen lapsen herkkään mieleen. Oli itkua ja kyyneleitä.

Maalaistalo, jossa asuimme, jäi mieleeni kahdestakin syystä. Talossa oli vihainen sonni. Se oli yllättäen päässyt puskemaan karjanhoitajaa, joka loukkaantui vakavasti. Onneksi tuon vihaisen sonnin sarvien ruhjomaksi joutunut uhri toipui, mutta sonnin lähettyville ei ollut menemistä, varsinkaan lapsilla. Toinen iloisempi muisto on siitä, kun talon jo aikuisiässä oleva tytär otti minut pyöränsä tavaratelineelle ja lähdimme ajelulle. Hän oli nuori neitonen ehkä noin 20 vuoden ikäinen, joka ymmärsi pienen lapsen saaman ilon noista pyöräretkistä. Matka ”tyttöystävän” kanssa Kiepin sillalle ja sieltä takaisin nostatti kummasti pienen miehenalun itsetuntoa. Ylpeänä kerroin miten olimme olleet ”rimpsalla”. Tapahtuman toistuesssa joitakin kertoja siitä muodostui sanonta, että lähdetään taas ”rimpsalle”. Pienillä asioilla on suuri vaikutus pienen ihmisen mielenmaailmaan. Usein

ne jättivät vahvan vaikutuksen. Niistähän muodostuu tietynlainen perustus elettavälle elämälle. Muitakin mieluisia muistoja liittyy tuohon ajanjaksoon, jonka vietimme ensimmäisellä kerralla ollessamme ”evakkoina”. Vanhempani, kuten muutkin evakossa olevat karjalaiset odottivat kuumeisesti sodan päättymistä ja takaisin kotiin pääsyä.

Nykyään puhutaan melko paljon kiusaamisesta ja siitä ensimmäinen muistoni ajoittuu tuohon aikaan. Talossa, jossa asuimme, oli toinenkin tytär. Hän oli nimeltään Ilu ja minun ikäiseni. Tuohon aikaan oli ulkokäymälöitä. Tuossa talossa oli sellainen, jossa oli monta ”reikää” väliseinillä ja ovilla. Usein Ilu laittoi kiusallaan käymälän oven säppiin ollessani tarpeillani. Ilman avunhuutoa ja ulkopuolisen apua en olisi päässyt sieltä pois. Tietenkin se oli lasten keskinäistä kiusaamista, mutta saattoihan siinä olla kateuttakin isosiskon antaessa huomiota minulle noilla pyöräretkillä. Myöskin on mahdollista, että isosisko antoi hyvitystä minulle pikkusiskon aiheuttamasta harmista. Onhan sitä kiusantekoa myöhemminkin ilmennyt joskaan ei sitä aina ole tullut ymmärtäneeksi mistä se johtuu.

Kotikasvatuksella on tärkeä osuus siihen millaisen elämänasenteen lapset saavat. Työpaikkakiusaaminen näyttää tulleen tietoi-

suuteen erikoisesti viime aikoina, eikä se ole vierasta uskonnollisissa piireissäkään.

Välirauhan solmimisen jälkeen olimme ensimmäisiä paluumuuttajia, joilla oli lapsi mukana. Huopiin piilotettuna matkasin vanhempieni kanssa syntymäkotiini, jossa olin päivänvalon ensikerataa nähnyt.

Lähisukuni tietoja

Isäni Akseli Kuokkanen oli syntynyt 18.4.1897 Räisälän pitäjän Räisälän kylässä kuudentena 13 lapsiseen perheeseen. Isoisäni Erik Kuokkasen ensimmäinen vaimo synnytti 2 lasta, joista toinen kuoli samana päivänä jolloin hän syntyi ja Helena-äitikin kuoli kahden päivän kuluttua. Isoisäni avioitui uudelleen, jolloin hänen vaimonsa Maria Puolakan nimi vaihtui Kuokkaseksi. Tästä toisesta avioliitosta syntyi 11 lasta. Näistä neljäs kuoli lapse-
na. Sukunimi oli 1700-luvun alussa vielä Coukain, ollen samalla vuosisadalla vielä Koukain ennen nykyistä muotoaan mikä näyttää tapahtuneen 1800-luvulla. Äitini Alma, omaa sukua Poutanen syntyi 30.8.1901 Parikkalan Lamminsalon kylässä. Maria ja Mikko Poutanen olivat äitini vanhemmat ja heillä oli kaikkiaan

5 poikaa ja 4 tytärtä. Äitini suvun sukunimi oli vielä 1800-luvulla Poutain, mutta sai uuden muotonsa Poutanen nimien suomalaistamisen yhteydessä. Vanhempani solmivat avioliiton 9.8.1931 minkä jälkeen he rakensivat syntymäkotini Näpinlahden kylän Pahatunkosken partaalle Räisälään.

Syntymäpaikka

Syntymäkotini oli joen alajuoksulle päin. Siinä olivat loivat sileät kalliot joilta avautui näköala toiselle puolen jokea, josta puitten välistä näkyi lähin naapurimme. Siellä asuivat Matti ja Hulda Hämäläinen. Kesäaikaan naapuriin ei näkynyt, koska lehtipuiden lehdet estivät näkyvyyden. Joen yläjuoksun alapuolella joki leveni muodostaen lahden poukaman, josta lähtivät pelto-sarat metsän suuntaan. Maa oli siltä osin laadultaan mutaista ja kuohkeaa soveltuen hyvin perunapelloksi. Pellon laidassa, metsärinteessä sijaitsi kirkasvetinen lähde, josta saimme ruuanlaittoon tarvittavan veden. Lähteen reunamille ilmaantuivat keväällä sinivuokot kertoen lähestyvistä kesästä. Saunarannassa, joka oli joen poukama (lahti) säilytettiin venettä. Sillä isäni kävi kokemassa kalapyydyksiään. Siinä kohdassa joki oli leveimmil-

lään. Kalastuksen anti olikin varsinkin talviaikaan tervetullutta. Sanottiin ”särpimen” olevan hyvä lisä ruokapöytään.

Syntymääni ehdittiin odottaa lähes viisi vuotta, jona aikana äitini kertoi monesti rukoilleensa lasta. Olihan avioliitto ilman lasta murheellinen asia. Ehkä se myös herätti joissakin ihmisissä monenlaisia arvailuja. Äitini toimi pyhäkoulun opettajana. Näin hän tahtoi varmasti samalla kohdentaa rakkauttansa lapsiin, sekä samalla kylvää Jumalan Sanan siementä lasten sydämiin. Tuntui rukous vastaukselta kun synnyin vanhemmilleni odotettuna ja toivottuna lapsena. Syntymäpäiväni ajoittui heinäkuun kahdeksanteen päivään, joka oli Turon nimipäivä. Silloin elettiin vuotta 1936. Synnyin saunapolulle erään ison kiven kohdalle äitini ollessa matkalla savusaunaan. Saunahan oli tuohon aikaan tavallinen paikka, jossa lapset syntyivät. Kotisynnytykset olivat varsin tavanomaisia menneinä aikoina. Nykyisin vain hyvin harvat haluavat synnyttää kotona. Ensisynnyttäjänä äitini oli vähän myöhässä saunaan lähtiessään, ja minulla oli ehkä turhan kiire nähdä millaiset näkymät olivat äidin kohdun ulkopuolella. Kaiketkin näkymät olivat hyvät, sekä olosuhteetkin hyväksyttävät. Näin arvelen siitä mitä olen kuullut kerrottavan tuon päivän tapahtumista. Meillä siellä kotona Karjalassa oli tapana kutsua joku kylän nainen avuksi synnytykseen. Meillekin oli kutsuttu

eräs avustaja, joka toimi tavallaan kättilön sijaisena ja sai siitä kutsumanimekseen ”pesumummo”.

Isovanhempiani äitini puolelta kutsuttiin ”kirkkomummo” ja ”kirkkoukko”. Äitini äitiä eli ”kirkkomummoa” en koskaan tavannut, koska hän kuoli jo ennen syntymääni. Isäni molemmat vanhemmat olivat myöskin kuolleet jo ennen minun syntymääni.

Muistoissani ja monesti unissakin vierailen syntymäkotini tanhuvilla. Sieltä ovat piirtyneet kauniit ja herkät muistot mieleni maailmaan, jotka eivät sieltä helposti lähde. Eipä silti, en toivoakaan koskaan niiden lähtevän sieltä pois. Onhan se osa elämäni alkua ja paikka, josta runoilijat ja laulujen sanoittajat värikkäästi kertovat kuvaillessaan syntymäpaikkaansa ja sen ihmeellistä kauneutta.

Kotipaikkani nimi oli Kotiranta, joka nimenä ilmaisee veden läheisyyden. Kuten aiemmin mainitsin, se sijaitsi Killatsunjoen Pahatunkosken partaalla, joka oli luonnonkaunis paikka. Savusauna oli joen rannalla lahden poukamassa, josta oli mukava pulahtaa uimaan kesäisin saunassa käynnin yhteydessä.

Joen toiselta puolelta alkoi Makkolan kylä. Joen alajuoksulla olivat kalliit, joitten takana oli Kivimäki, josta oli louhittu ki-

viainesta moneen rakennus- kohteeseen. Tiedossani ei ole ollut meidän navetan kivet sieltä lähtöisin. Meillä oli graniitista tehty navetta, joka oli lapsensilmin katsottuna kunnioitusta herättävä. Pelkästään sana kivinavetta antoi aiheen ymmärtää, ettei kysymyksessä ollut mikään tahansa rakennus tai vaja, vaan louhitusta kivistä tehty vankka rakennus. Kotitalomme oli hirsitalo, jonka ikkunoista avautui näköala joelle, siihen väliin sijoittui puutarhamme omenapuineen ja marjapensaineen. Hirsihän oli tavanomainen rakennusaine tuohon aikaan eikä sen käytöstä ole vielä kukaan luovuttu. Nykyään hirsirakentaminen on tuntuvasti lisääntynyt. Talon päädyistä johti polku jokirantaan. Siellä oli laiturin mistä onginn ensimmäiset kalat. Samalta polulta vasemmalle poiketen päästi kellariin, jota kutsuttiin ”kuopaksi”. Nimitys johtui siitä, että se oli maahan kaivettu ruokavarasto, jossa talven pakkasillakin perunat, vihannekset, marjat, mehut ja muu säilyivät talven yli. Siihen aikaan ei ollut tietoa jääkaapeista, pakastimista eikä kylmiöistä. Kaivossa tai lähteessä säilytettiin usein kesäkuumalla maitoa astiassa, ettei se pilaantunut. Pientä lasta ajatellen kotini sijainti oli vaarallinen paikka veden läheisyydestä johtuen. Talvellakin tuo virtaava vesi pysyi sulana monin paikoin. Olin erään kerran päässyt livahtamaan äitini huomaamatta joen jälle ja mennyt aivan sinne asti, jossa vesi virta-

Mauri Kuokkanen syntyi Karjalassa saunapolulle. Samalla polulla hän pikkupoikana kiven päällä seisoen piti ensimmäiset saarnansa. Kaksi kertaa hän joutui jättämään kotinsa Karjalassa ja lähtemään evakkoon.

Myöhemmin hän sai saarnata vuosikymmenien ajan Keniassa. Siellä hän toimi Raamatun opettajana, seurakuntien perustajana ja herätyksen edetessä yhä suurempien kirkkojen rakentajana.

Elämänsä aikana hän on ollut usein kuoleman vaarassa. On ollut vakavia tapaturmia, loukkaantumisia ja tappavia sairauksia. Kaksi kertaa hän on selvinnyt rosvojen kynsistä vaikkakin pahoin mukiloituna.

Kun olet tämän kirjan lukenut voit todeta että

Mauri Kuokkanen on ollut kaikesta huolimatta

KORKEIMMAN SUOJASSA JA KAIKKIVALTIAAN
VARJOSSA.

